

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserat do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserati davez posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knabova
ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knabova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopisno sporočilo je podpisano na zadost frankovan.

Rokopisov se ne vraca.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vsa dni po Din 1.—
v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1.25

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod vel. a:	V Jugoslaviji		
	v Ljubljani	po pošti	v inozemstvo
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povračaju se imata daljša naročnila doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvih naročnila vedno po nakaznici. Na ramo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

SOMIŠLJENIKOM!

Načelstvo Narodno-napredne stranke je dolžno, da Vam izreka svojo zahvalo na Vašem možatem nastopu pri skupščinskih volitvah v Ljubljani. Storili ste v polni meri svojo dolžnost. Uspeh volitve to jasno dokazuje. Nismo zameni apelirali na strankarsko disciplino. Ob popolnoma pravilnem umevanju dejanskega položaja ste se s samozatejanjem in požrtvovalnostjo postavili na nadstrankarsko stališče, da gre za višje občenarodne in občednarodne interese. Vaša preudarnost je premagala strankarsko samoljubje v trenotku, ko je sovražnik trkal na vrata bele Ljub-

ljane. Nismo se motili v Vas. Opravili ste vso preteklost naše stranke, ki je od nekdaj prvoroditeljica za narod in njegov napredok. V tem znamenju ste šli v boj v Ljubljani, ki ste ji s svojo odločilno pomočjo ohranili značaj ene izmed treh prestolnic naše narodne države. Vaša zasluga je, da je Ljubljana izšla iz volilnega boja brez maledža in s slovesom, da je najtrdnejša opora naši jedinstveni državi. Zato lahko z zadovoljstvom, zadoščenjem in s ponosom gledate na njeni zmago.

Načelstvo Narodno - napredne stranke.

NESREČNA ISTRA!

(Dopis.)

Naš istrski problem je bil vedno problem reševanja Istre. Pridržava »tužna« ni nosila nikoli zaman; kajti tužna je bila odkar pomnimo: tužna pod Avstrijo, desetkrat tužnejša še pod Italijo.

Istra je uboga, tipična obmorska deželica; nastavek Krasa. Obljudena je z ribiči in siromašnimi pastirji, pa tudi z delavci. Zemlja nudi Istranu malo kruha; kdor se ubija na nji, se ubija s solzami in sragami. Trpin je Istran, trpin telesno in trpin duševno; fizično ga izzema kamenita gruda, duševno pa vsak političen gospodar njegove zemlje.

Po nemarnosti avstrijske uprave, ki je znala biti na mestu samo tedaj, ko je šlo za potiskanje nemškega vala proti jugu in vzhodu. Je naša siromašna Istra ostala v veliki meri ne-pismena. Zato so na njenem ozemlju tako oblastno nastopali člani posadk hrvatske puljske mornarice. Toda kakor vse mine, je tudi Pula dočakala svoj konec v vlogi vojne luke. Ko jo je zasedla Italija, se je umetno vzdrževala gloria Pule razširila v njo. Istra je postala še bolj bedna kakor je bila poprej.

Naši borni Istrani so ostali verni mleku, s katerim jih je mati dojila ter jih odgojila. Čutili so kakor mi, po slovensko, hravsko ali jugoslovensko. En greh so imeli na vesti, katerega pa so pododelovali že ob rojstvu: ostali so nepismeni; nepismeni, ali zavedni. Italijanska okupacija jih ni bolela nič manj nego ostale Jugoslove v Julijski Benečiji.

V času zasedbe in potem po aneksiji je naša Istra naložila na svoja izmučena pleča križ, ki ga še danes nosi na Golgotu. Italijani so kmalu začutili, da jim bo od Julijsko-benečanskih dežel Istra najpripravnjejša.

A. E. W. Mason:

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»To je bilo blazno, je dejal Ricardo.

»Toda čemu so pa to storili v Ženevi? Saj niso vedeli, da leti sum na Harryja Wethermilla. Niti Wethermill se o tem še sanjalo ni. Pa tudi če bi bili to vedeli, so morali tvezati. Postavite se za trenotek na njih mestu. Našli so moj oglas o Celiji Harland v ženevskem časopisu. Marta Gobin, ki je vsak dan opazovala sosedje, je bila naslednj dan sama opazovana. Videli so, da gre iz hiše, kar je bilo nekaj nenavadnega, saj je bil njen soprog bolan, kakor nam piše v pismu. Hipolit ji sledi do postaje, da vzame listek do Aixa in se vsede v vlek. Moral je opaziti, da je videla Celijo Harland, ko je vstopila v njih hišo, in sedaj se pelje v Aix, da sporodi, kie se nahaja. Na vsak način jo je treba zadržati, da bo dala to sporilo, in naj se zgodi karkoli: brzojavka se mora odposlati, da se opozori Harry Wethermill.

Ricardo je priznal, da so dokazi veljavni.

»O, če bi bili vsaj včeraj o pravem času čili o telegramu!« je zaklical.

»O, da,« je priznal Hanaud. »Toda bil je oddan šele ob tričetrt na eno. Predali so ga

goslovenov; Giannoni jih indirektno izganza iz Istre ter pritisca nanje, da bi se izselili ter si šli kruha iskat čez mejo — v Jugoslavijo.

Torej je Jugoslavija Italijanom včasih vendarle dobrodošla! Seveda ne veselj, in posebno ne takrat, kadar gre za enakopravnost in nepristnosti v kateremkoli oziru. Jugoslovenom, marveč takrat, kadar se na račun Jugoslavije lahko okristi Italija. Taka je politična moralna machiavellizma, katere dedič je sodobna Italija pod fašistovsko kapo.

M. L.

PISMO IZ PREKMURJA.

Volitve v Prekmurju so se končale tako, kakor je bil napovedal naš list že pred tedni v svojih poročilih o volilnem razpoloženju Prekmurcev. Že tedaj smo namignili, da preti demokratični stranki presenečenje zaradi nezanesljivosti njenega kandidata Kuharja. Letake, ki so jih nasejali mnogoštevilni agitatorji popoldne pred volilnim dnevom po vsem Prekmurju, v katerih je naznanjal Kuhar, da odlaga kandidaturo pri demokratični stranki, in je pozival svoje somišljenike, naj volijo radikalno stranko kot najmočnejšo, si razlagajo različno: nekateri so menja, da ni pri njih Kuhar čisto nedolžen, drugi jih pa smatrajo za ostudo agitacijsko sredstvo radikalov, ki si pa niso s tem beganjem volilcev v zadnjem trenutku pridobili nobenega glasu, pač pa so pomnožili število Radičevih volilcev z vsemi onimi Kuharjevimi pristaši, ki niso vedeli vsled teh letakov, pri čem so.

Da je kandidat radikalne stranke Benko kot kandidat v Prekmurju nemogoč, to je povdari naš list že takrat, ko je poročal o njegovem postaviti za kandidata. Da smo imeli prav, o tem priča naravnost sramnotno nizko število glasov, ki jih je dobil, klub velikemu pritisku in silno dragemu aparatu, ki je delal zani. Upamo, da bodo izprevideli voditelji radikalne stranke na Slovenskem, ki jih niso volilni glavobol, da se s samim denarjem klub današnjim razmeram pri nas ne da vsega dosegli. Kdor računa z brezplačnostjo ljudstva, ta naj ne pričakuje od njega značajnosti, ko gre za njegovo stvar.

Radicu pa je priporomogla do zmag na Slovenskem vladama sama. Če je pričustila njegovu kandidatno listu, bi mu morala tudi dovoliti agitacijo v mejah zakona. S tem pa, da mu je to zabranila, je vzbudila pri ljudstvu sum, da mora tičati za Radičem kaj posebnega.

Bolj na mestu bi bila pametna protiagracija in pouk ljudstvu, kam vodijo Radičevi nauki. Da ne gre ljudstvu za Radičev program, dokazuje okolnost, da ni dobil Novčan v primeri z Radičem nič glasov, da je njegov program

isti. Pri Radiču vleč torej le mikavost prepovedanega in mučeniškega.

Spošten izid na Slovenskem je najboljši nauk tistin, ki so vodili našo javno politiko in so si lastili edino pravico do nje, da niso hodili prava pota, in je

izraz splošne nezadovoljnosti z njihovim dosedanjim delom. Ljudem s primerno duševno in moralno sposobnostjo se nudi zdaj enaka prilika za uveljavljanje kot po prevratu.

Po volitvah v Narodno skupščino.

Politične kombinacije.

PAŠIĆ — RADIC — KOROŠEC. — DEMOKRATIJE PROTI RADIKALOM.

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Politični krogi sedaj živilno in intenzivno razmotrovajo notranjopolitični položaj, ustvarjeni po volilnih rezultatih. Splošna

positivno, ker se vedno bolj zgošujejo vesti, da bo Radič nadaljeval svojo abstinenčno politiko napram Beogradu. Iz Zagreba prihajač namreč vesti, da načerava Radič pozvati za nedeljo v hravsko prestolico vse izvoljene poslance ter proglašiti »nekako republiko v krajlevini SHS.«

Za sestavo nove močne parlamentarne večine prihaja v politični račun tudi druga, a manj resna kombinacija, to je kombinacija Pašić - Spaho - Korošec. Po zatrdbah in zagotovilih mnogih vodilnih politikov je vsak sporazum med Pašičem, Spahom in Korošcem izključen. Ce bi se s to skupino desegel sporazum, bi moral Pašić privoliti v načelne politične koncesije, ki bi pa ne bile v soglasju z volilnim proglašom radikalne stranke.

Nekateri širijo tudi kombinacijo z demokratiki. Kakor so vodilni demokratični politiki izjavili vašemu dopisniku, je sedal sporazum z radikalni absolutno nemogoč. Ni mogoče misliti na to, da bi se zopet obnovila stara koalicija demokratov in radikalov. Res je, da bi tak koalicija lahko uspešno delovala v parlamentu, toda demokratska stranka z 52 poslanci absolutno ni pripravljena v nobenem slučaju in pod nobenimi pogoji podpirati radikalno stranko, ker smatra za velik greh, da je radikalna stranka za časa volitev oziroma pred volitvami napovedala demokratom prav vojno in ker so bili ravno demokratice izpostavljeni največjemu političnemu terorju terorju z strani oblasti. Nekateri listi so pričevali, da vlada med Pribičevičem in Davidovičem še vedno ono staro nasprotje in da se Pribičevičeva skupina kolikor toliko nasloni na Pašića. Demokratska stranka te insinuacije odločno zavrača in konstatira, da vlada sedaj v demokratični stranki edinstvena v popolnoma nenesične.

VPRASANJE DEMISIJE NEIZVOLJENIH MINISTROV.

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Neizvoljeni ministri dr. Niko Zupanič, dr. Gjivo Supilo, Serič in Omerović so tekmo včerajšnjega dneva predložili ministarskemu predsedniku Pašiću svojo demisijo z motivacijo, da je njih položaj v vladi sedaj postal nemogoč, ker niso bili izvoljeni. Kakor poročajo današnji juntrani listi, začasno njih de-

relično zelo zadovoljen z volilnimi rezultati, politično pa le to izguba. Razmotrovajoč parlamentarno situacijo pravi dalje Protič, da se bo moral radičalna stranka, če hoča vstranditi na vodovlanskem ustavu, zopet ponizati in proti demokratom za pomoč. Mogoča je pa tudi druga pot in bo treba radikalni stranki privoliti v revizijo getovih členov ustave.

V političnih krogih, posebno v radičalnih, pa so rezultati volitev v Sloveniji splošno ospurni. Priznavajo, da je Koroščeva stranka priborila popolno zmagu, toda sedaj je ta stranka moralno obvezana, da tudi na pozitiven način izpolnil zaupanje naroda. To mora pokazati načinljiv in bodočnost.

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Vsa beogradska javnost po končanih volitvah izključno razmotriva razne politične in parlamentarne kombinacije, ki bi bile toliko krepke, da bi lahko vodile v vojno in ker so bili ravno demokratice izpostavljeni največjemu političnemu teroru.

Nekateri listi so pričevali, da vlada med Pribičevičem in Davidovičem še vedno ono staro nasprotje in da se Pribičevičeva skupina kolikor toliko nasloni na Pašića. Demokratska stranka te insinuacije odločno zavrača in konstatira, da vlada sedaj v demokratični stranki edinstvena v popolnoma nenesične.

Da,« je reklo Ricardo, »to je pogum, o katerem ste govorili, ki je omogočil da zločin, — isti pogum, ki ga je pripravil do tega, da vas je poklical na pomoč. To je brez primere.«

»Ne,« je odvrnil Hanaud. »To je zgodovinski zločin v vaši domovini, monsieur. Klic na pomoč se čuje v stranski ulici mesta. Ko pridečejo ljudje, najdejo moža klečega poleg trupla. Klečeči mož je klic na pomoč, toda on je zajedno moril. Spomnil sem se na to, ko sem prvič začel sumiti Harryja Wethermillia.«

Ricardo se je resno obrnil.

»In kdaj — kdaj ste prvič začeli sumiti Harryja Wethermillia?«

Hanaud se je nasmehnil in zmignil z glavo.

»To boste prav kmalu izvedeli. Jaz sem kapetan ladije.« In njegov glas je padel. »Toda pripravljam vas na to. Čujte! Pogum in opreznost — to sta lastnosti Harryja Wethermillia — da. Toda on ni glavni krivec pri tem zločinu. O tem ne dvomim. On je bil samo orodje.«

»Orodje? Kdo pa ga je rabil?« je vprašal Ricardo.

»Moja normandska kmetica, Mr. Ricardo,« je dejal Hanaud. »Da, to je obvladujoča osebnost — krvolčna, zapovedujoča, neusmiljena — ta čudna ženska, Helena Vauquier. Vi ste presenečeni? Boste videli! Možak ni bil posumen in oprezen, kmetica je vodila vse.«

Wethermill in poslali prepis policiji, toda telegram je bil predan preje. »Kdaj je bil predan Wethermill?« je vprašal Ricardo.

Ob treh. Mi smo se ravno odpeljali na kolo. Wethermill je sedel na verandi. Tečeram so mu prinesli tja. Prinesel ga je v hotel sluga, ki se dogodka prav dobro spominja. Wethermill ima sedem minut časa in v tem času se bo pripravljala Marta Gobin od kolodvora do hotela Majestica. Kaj stori? Najprvo teče v vašo sobo, pa morda še ni vedel, kaj bo napravil. Teče gor, da se prepriča o istinitosti telegra.

misija še ni odločena, pač pa zatrjujejo, da namerava Pašić pozvati v svoj kabinet nekatere mlajše moći iz radikalnih vrst. Govore, da postane minister poslanec Velja Popović, ki je bil do sedaj Šef kabinetne pisarne v ministru predsedstvu. V kombinacijo prihajata tudi dr. Janjić, dosedanj tajnik radikalnega parlamentarnega kluba in načelnik beogradskih občin, poslanec Dobra Mitrović.

Uradno poročilo o izidu skupščinskih volitev.

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Ministrstvo notranjih zadev je tokom včerajnjega dopoldneva izdalо najprej kratki splošni pregled o rezultatih volitev v narodno skupščino po posamnih pokrajinah in volilnih okrajih. Pozneje je izdalо sumarno poročilo. Ta poročila pa še ne izkazuje popolnoma definitivnega rezultata. Obe poročili varijirajo glede razmerja med radikali in demokrati ter glede Nemcev. Splošni pregled navaja:

Srbija: radikali 49, demokrati 22, zemljoradniki 2.

Južna Srbija: radikali 18, demokrati 10, turški džemijet 13.

Hrvatska — Slavonija: Radić 52, demokrati 11, radikali 6.

Vojvodina: radikali 16, Nemci 6, demokrati 4, socialisti 3, bunjeveci 3, zemljoradniki 1, Romuni 1.

Bosna — Hercegovina: radikali 13, Spahovi muslimani 18, zemljoradniki 6, Radić 9, srbska stranka 1.

Dalmacija: Radić 7, radikali 5, Drinovičeva lista 2, demokrati 1, 1 mandat sporen (med dr. Trumbičem in demokrati).

Crnogora: radikali 3, demokrati 2, avtonomisti 2.

Slovenija: SLS 21, demokrat 1, SKS 1, Radić 2, 1 mandat sporen (Nemci ali socialisti).

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Minister notranjih zadev je na snočni ministrski konferenci poročal o rezultatih nedeljskih volitev v narodno skupščino. Osrednji volilni odbor še ni popolnoma dokončal svojega poslovanja, vendar je v glavnih obrisih volilni rezultat tale: Radič 109, Radić 70, demokrat 52, Spahova 18, klerikalci 21, Spahova muslimanska skupina 18, džemijet 13, zemljoradniki 9, Nemci 7, socialisti 3, črni-gorski avtonomisti 2, dr. Drinovičeva lista 2, bunjeveci 3, dalje srbska stranka, SKS in Romuni po 1 mandat. Celokupno izvoljenih poslancev znaša 312. Voliti je treba še enega poslanca v tretji dalmatinski konci.

Rezultati iz nekaterih volilnih okrajev še niso popolnoma znani. Ti rezultati pa ne vplivajo na splošni rezultat, ker bodo le odločilni za določitev sreskega kandidata.

Sklicanje narodne skupščine.

PRVE SEJE SO DOLOČENE GOTOVIM POSLOVNIM FORMALNOSTIM.

— Beograd, 21. marca. (Izv.) Vladini in parlamentarni krogri so že začeli razmotrovati v razpravljati o bodočem delovnem programu novoizvoljenega parlamenta. V smislu določil skupščinskega poslovnika se ima prva izredna seja sklicati na dan 16. aprila t. l. Na včerajšnji konferenci pod predsedstvom Nikole Pašića se ministri (Vujčić in Ljuba Jovanović) razmotrivali sedanjno notranjopolitično situacijo v zvezi z rezultati volitev in o sklicanju narodne skupščine. Narodna skupščina se skliče na izredno zasedanje. Prva seja je določena za 16. april ob 9. dopoldne. Tega dne imajo biti vsi izvoljeni poslanci v Beogradu. Najstarejši poslanec bo po določilih poslovnika otvoril sejo kot strostni predsednik s štirimi najmlajšimi poslanci kot skupščinskimi tajniki. Na teji sej bodo poslanci izročili skupščini svoja uradna pooblastila oziroma potvrnilice. Nato se vrši potom tajnega glasovanja volitev začasnega predsedstva, na kar se bo sej tako zaključila. Na dan 17. aprila so določene volitve članov v verifikacijski odbor, kateremu se imajo izročiti vsa pooblastila poslancev, vsi volilni spisi in vsi volilni protesti. Verifikacijski odbor obstaja iz 12 članov. Verifikacijski odbor ima do 27. aprila pregledati spise oziroma pooblastila in potem sestaviti poročilo o izvoljenih poslancih, ki bo prečitano najbrže že na plenarni seji dne 30. aprila. 1. maja se potem vrši plenarna seja, na kateri se razvije generalna debata o potrditvi izvoljenih poslancev. Dne 7. maja pa imajo v narodni skupščini polotiti potrenji poslanci prisojno. Dne 8. maja pa bodo volitve rednega skupščinskega predsedstva, voliti je treba 1 predsednik, 1 podpredsednika in 4 tajnike.

Ko bodo končane vse te poslovne formalnosti, bo določena slavnostna seja, na kateri bo Nj. Vel. kralj Aleksander prečital prestolni govor oziroma poslanico. Nato se bodo vršile volitve v posamerne redne odbore tako v zakonodajni odbor, v finančni odbor, imunitetni odbor, stalni verifikacijski odbor in druge.

Sodba inozemstva o naših volitvah.

VTIS VOLILNIH REZULTATOV V PRAGLJ.

— Narodni List je pisan ob prilici volitev v našo narodno skupščino: Dosedani volilni rezultati pričajo, da zmaguje tri stranke: v srbskih krajinah Paščeva srbska radikalna stranka, v hrvatskih Radičeva hrvatska republikanska stranka, v slovenskih po Koroščevu slov. ljud. stranka. Vse 3 stranke so stranke konservativne in izrazitega nacionaлизma, vse tri stranke branijo svoj plemenski nacionalizem: pri tem so srbski radikalci za posibljenje v centralizacijo države Radičevi in Koroščevi pa se teji unifikaciji in centralizaciji naravnost upirajo. Uspehi teh treh strank dajejo nedeljskim volitvam pravo lice. Nič ne de, če ima Paščeva stranka 120 poslancev, da tvori o Srbji državno večino, da ima Radić 70 poslancev in Koroščeva stranka vsega skupaj kakih 24, kajti Slovenci, čiji polovica je pripadla Italiji, so najmanjša v naislabši narodova jedinka v državi SHS. V tem pogledu je izid volitev utrdil značaj, ki ga ima država odkar je padla prva vserodarna kraljevska vlada, v kateri sta bila poleg Paščeva in Protiča hrva. voditelji Drinovičevi s Trumbičem. In slovenska voditelja Koroščevi in Kramar. To je boj Beograda z Zagrebom in Ljubljano, boj Hrvatov in Slovencev proti Velesboru, notranja kriza, ki izvirja iz spojitev iz takoj različnih plemen, kultur in plemenskih značajev. Paščev poskuša razbiti hrvatsko in slovensko opozicijo, se po popolnoma ponesrečil. Zato so bile volitve prenaglene in nevaren eksperiment. Z druge strani pa pomenijo nedeljske volitve veliko presenečenje. To je v prvih vrstih dejstvo, da so bile vse socijalistične stranke naravnost izbrisane iz parlamentarnega zastopstva. Komunisti, socialisti demokrati (desnica, levica in sredina) in narodni socialisti so imeli skupno do 60 mandatov. Od nedelje imajo samo dva mandata. Drugo presenečenje je neuspeh demokratskih strank, ki je imela v svojih vrstah vse liberalne in napredne elemente in ki je bila nekako središča kakor v socialnem takod tudi v pogledu narodnega edinstva, v katerem je branila takozvanou jugoslovensko ideologijo in nasprotiu z velesrbskim naziranjem in nacionalnim separatizmom. Neuspeh demokratov pomeni veliko škodo za pravilni razvoj države in naroda. Končno pa je presenečenje tudi polom zemljoradnikov, ki so računali z velikim uspehom in so mislili, da bodo imeli z Radičem večino v parlamentu. Ti imajo vsega skupaj 9 mandatov. Nova skupščina pomeni torej pravo konsolidacijo razmer s tem, da je tako narsala radikalna stranka, ki ji bo sedaj olajšana vloga pri sestavi vladne večine. Notranja kriza, ki obstoji v srbsko-slov.-hrvatskem konfliktu, pa se je nasprotno z volitvami še bolj postrila in razširila. Nedeljske volitve pomenijo torej uspeh vladajoče stranke, nikakor pa ne uspeha in zmage države.

GLASOVI ITALIJANSKEGA Tiska O SKUPŠČINSKIH VOLITVAH.

— Milan, 20. marca. (Izv.) Ker še niso dospeli popolnoma točni in definitični volilni rezultati iz Beograda, italijanski tisk priobčuje vse vesti o volitvah z rezervo. Edini rimski »Corriere d'Italia« danes komentira volilne rezultate v Jugoslaviji, pripominjajoč, da je v jugoslovenskih krogih razširjena sumnja o pravem jugoslovenskemu ministrskemu predsedniku Paščiću. List je z rezultati zadovoljen, ker upa, da bo Paščić s pomočjo svoje močne stranke dosegel popolni sporazum med obema državama. Volitve bodo imele na partitno komisijo v Opatiji tak vpliv, da bo dosežen sporazum o italijansko-jugoslovenskem skupnem demovjanju.

Gospodarstvo.

— **Žitni trg v Somboru.** Sombor, 20. marca. (Izv.) Dovoz je zelo slab. Cene notirajo: pšenica 455—465, nova koruza 260—265, oves 300—310, pšenična moka »0« 675—680, »2« 650—660, krušna moka 570—580, otrobi 175—180.

— **Zagrebski trg.** Zagreb 20. marca. Cene v dinarih za 100 kg, postavno bačka, odnosno vojvodinska postaja notirajo: Pšenica (76—77 kg) 450—457,50, nova rumena koruza 265—280, bela umetno sušena 285—295, rž 72—76 kg 350—387,50, ječmen za pivo 325—350, za krmno 305—310, oves 295—300, pišani fižol 450—475, beli 450—475, pšenična moka »0« 675—700, »2« 650—675, »6« 625—650, za krmno 225—250, drobnji otrobi 170—180, debeli 250. Tendenca: Mirna neizprenemena.

— **Novosadska blagovna borsa** 20. marca. Novi Sad 20. marca. Cene v dinarih notirajo: Baška pšenica 455, ponudba 457,50, baški ječmen ponudba 315, baški oves iskanje 297,50, ponudba 290, baška koruza za 10% kase 275, bela baška koruza 292,50, banatska za 100% kase 255, sremска 280, beli baški fižol 460, pšenična moka baza »0« ponudba 660, otrobi v papirnatih vrečkah 157,50, otrobi v vrečah od jute ponudba 165. Tendenca neizprenemena.

— **Beogradska blagovna borsa** 20. marca, Beograd, 20. marca. Pšenica 75 kg, 8 franko Beograd, prompt ponudba 440, nova začasno suha koruza franko vagon Beograd prompt iskanje 270, ponudba 273, lečenje paritev Beograd, ponudba 325, rešetani oves, franko Smederevo ponudba 290, moka »0« franko Beograd, prompt ponudba 690, rešetani beli fižol, paritev Beograd, prompt ponudba 690, beli rešetani fižol paritev Beograd, prompt ponudba 480, otrobi franko Beograd ponudba 195. Tendenca mlačna.

— **Likvidacija avstro-ogrskih banke.** Madžarska je dobila 10 milijonov krov v zlatu kot kvoto, ki jo gre vsled likvidacije avstro-ogrskih bank.

Notar Tomo Sorli.

— Vsakemu, kdor je poznal notarja Toma Šorlija, pretresa srce vest, da je včeraj nenadoma umrl. Ž njim je ugasnil svetel žar Jugoslovenstva v trpinčni Istri. Lahko bi bil živel v svobodni Jugoslaviji, ali njegovo plemenito srce ga je privelo v povojnem času takoj, ko mu je bilo mogoče, nazaj med Istrane, da deluje med njimi, jih brani in ž njimi trpi. Besnel je krog njega sovražni vihar, on pa je kljuboval vsem navalom, stal kakor trdn skal, vstrajal v vzpodbudo svojemu preganjanemu ljudstvu in imponiral tujem, ki so prihumieli v Istro, da jo podjarmijo in zaščitijo istrskega seljaka. Širokpotecno je bilo gibanje pokojnika v Istri. Na vseh poljih, na vseh straneh javnega življenja je s pirojeno mu živahnostjo in resnostjo strelom po političnem, gospodarskem in kulturnem razmahu med priljubljenim mu preprostim ljudstvom in dosegel lepe uspehe. Sredi ceteve moške dobe pa se je porušil nepričakovano. Silen udarec je zadel Podgrad, ki se vije v bolesti in ž njim toguje vsa jugoslovenska Julijska pokrajina. Baš sedaj, ko ta naša pokrajina tako nujno potrebuje mož Šorlijeve vrste, to je mož čistega jugoslovenskega srca, brezmejne požrtvovnosti in neumorne delavnosti, mož, ki jih je tuja vsaka sebišnost, mož, ki se posvetijo z vso gorečo dušo narodnemu delu, baš sedaj nam je odšel iz kroga istrskega ljudstva notar Tomo Šorli. Njegova možnost in njegovo delo pa ostaneta globoko zarisana v srce Istrancov in jim bosta služila za vodnika v nadaljnji borbi...

kjer se je uvajal v politično življenje. Bil je zelo marljiv in veden. V notarsko pisarno je stopil v Ajdovščini pri notarju Lokariu, bil potem pri notarju dr. Ivo Šorliju v Podgradu in ko je ta odšel v Pulo, je bil Tomo Šorli imenovan za notarja. Nenavaden hitro mu je bil poverjen notarski posel. Izbruhnila je vojna in pokojni Šorli je moral kot poročnik 47. pešpolka iz Gorice v Galicijo. Tam je bil kmalu vjet. V Rusiji se je takoj pričušil ruskega jezika in pisal članke za lista »Golos Moskvi« in »Ruskija Vjednost«. Nato je prišel v Srbijo in vstopil kot dobrovoljec v armado. Udeležil se je strašnega umika preko Albanije, kjer si je menda tudi nakopal kal svoje bolezni. Iz Italije je prišel v Pariz, kjer je vodil pisarno »Jugoslovenskega odbora« in bil takoreč duša vsega poslovanja v pisarni. Po vojni je bil kot eksperto na mirovni konferenci v Parizu. Povsodi so njegovo znanje visoko cenili. Nato se je vrnil v Ljubljano in od tu šel nazaj v Istro. V Podgradu je znotra razvila svoje vsestransko delovanje, bil je v občinskem svetu, predsednik Posojevnice in raznih narodnih društev, bil je tudi član načelstva političnega društva »Edinost«. Huda sedanja doba mu je grenila življenje in ga zasledovali v preganjali, kjer so mogli. Kljub vsemu temu je delal načrtno dolje, med tem pa mu je bolezni spodjedala zdravje. Lansko leto je iskal utre svojemu boleznujanju v prelepem Rogaski Slatini, od koder se je vrnil precej ozdravljen v Podgrad. Sedaj pa nam je prišla nenačna vest o njegovem smrti.

Mirno naj počiva v jugoslovenskih istrskih gradih, okoli njegovega groba pa naj se čestokrat zbirajo na trdo preizkušnjo postavljeni istrski narod, da črpa iz njega za svoj boj za bodočnost potrebuje sile...

Politične vesti.

— **Iz diplomaticne službe.** Kakor poročajo beogradski »Novosti«, so bili imenovani za ministra prvega razreda pomočnik ministra notranjih del Panta Gavrilovič, Ivan Markovič, poslanik v Berlinu, M. Jovanovič, poslanik v Bernu, Milan Rakič, poslanik v Sofiji in Vojislav Antonijević, poslanik v Rimu. Niso napredovali: Tihomir Popović, poslanik na Dunaju, Čolak - Ante, poslanik v Bakareši, Jevrem Dimić, poslanik v Varšavi, dr. Milojević, poslanik v Budimpešti. Za pomočnika ministra notranjih del bo imenovan Tihomir Popović, za poslanika na Dunaju Antonijević, za poslanika v Berlinu Balazigžić, za poslanika v Atenah Jovan Markovič, za poslanika v Pragi Ljubo Nešić, za odpravnika poslov v Tiranu Saponjčić, za poslanika na Eski za vč kandidatov in dosedaj še ni nobeden dočlen.

— **Poslanci iz Slovenije.** V Sloveniji so izvoljeni tri poslanci: V Ljubljani kot kandidat Naprednega bloka prof. Josip Reisner; v ljubljanskem okrožju kot kandidat Samostojne kmetijske stranke bivši minister Ivan Pučelj ter klerikalci: Dr. Anton Korošec, prof. Anton Sušnik, dr. Fran Kulovec, Ivan Sušnik, Jože Gostinčar, Janez Brodar, Ivan Štrein, urednik Fran Kremžar in župnik Karel Skul. V mariborskem okrožju so izvoljeni tri poslanci: klerikalci: dr. Anton Korošec, urednik Fran Žebot, dr. Josip Hohnjec, Davorin Kranč, Vlado Pušenjak, Ivan Vesenjak, Stefan Faleš, Jakob Vrečko, Jožef Klekl, Geza Siltar, Andrej Bedjanič in Jurij Kugovnik. Izvoljene Radičeve smo navedli že včeraj. Kdo bo dobil 15. mandat — ali socialist Golouh ali Nemec Schauer, še ni znano.

— **Boj za štiri mandate na Štajerskem.** Iz Maribora nam poročajo: Kakor smo že poročali, se vrši na Štajerskem najbrže vsled računske pomote boja za dva mandata in sicer na eni strani med Nemci in socialistom Golouhom, na drugi strani med Radičem in klerikalci. Slednje omenjeni bo je bržkone že izvojevan v prid Radiču, ker klerikalci v svoji posebni izdaji o izidu volitev že ne računajo več na 13. mandat. Ker gre pri prvem mandatu za važno vprašanje, ako socialisti (z eventualno zmago Golouha) sploh dobe v celih Slovenijih sojnen mandat, to je radičevi volilci tole: Te volitve niso noben plebiscit, nego izbor poslancev za jugoslovenski parlament. Nedotakljivost naše državne zajednice bo vsikdar čuvala večina jugoslovenskega naroda. Ne priznavamo več nobenega plebiscita, ker je naše osvojenje in ujedinjenje že zdavnata zapečeteno s kravim plebiscitom. Zato je republika humbug in Radičeva norost. Naj si Radičevi pribore tudi 100 mandatov, to

gnosti silnega dr. Tavčarja, ki je vzdržal in — zmagal!

Dr. Mahnič in Missia sta prepavila bojno ozemlje prav dol do srednješolskih kopi in denuncijantsvo je cvetelo, koljega žrtve je bil tudi šeštacelkette Dragotin.

Tavčarjevo geslo: »Proti vlad! in proti Nemcem!« je rešilo tedanj napredno svobodomiseln politiko, čemur se imamo zahvaliti vsi, ki smo doživeli narodno osvojeno.

V enournem govoru je očratal govorik glavne faze vsega svobodomiselnega pokreta in njegovega razvoja, ki je neločljiv od glavnega nesitelja in predstavnika svojega, dr. Tavčarja.

Zaključil je svoj govor z odkritosteno izjavo: »Naprejega!« dopisnika (v št. 41) o prilikri dr. Tavčarjeve smrti, ko pravi: Zgodovinar bo z luhkoto opravičil vse njegove zmote, z veliko težavo pa bo zbral komaj eno desetino velikega njegovega dela, devet desetin bo ostalo pozabljenih ali pa se bodo bahali z njimi tisti, ki so v njegovi senči pridno pasli lenovo.«

Ob zaključku govora so vstali vsi zborovalci s sedežev in s predavateljem zaključili: »Slava velikemu starešini napredne omladine in starešini vsega naroda! Slava! Slava!«

Nazvoči predsednik stareši organizacije dr. Ivan Lah je povdarił v lepih besedah važnost slavnosti in občivalo, da je edina omladina, ki se zaveda dolžnosti, proslaviti moža tolkega dela in tako velikega pomena, kot je za nas vse, za ves narod blago pockojni dr. Ivan Tavčar, bojevnik za svobodo in pravice celega naroda!

Tovariš Mirk Pugelj je s krasnim izvajanjem Brahmsa in društveni pevski zbor pod vodstvom starešine Stane Benedika sta zaključila skromno, zato pa tem bolj prisrčno proslavo nepozabnega dr. Tavčarja. »Gozdič je že zelen...« je odmevalo po dvorani, oči vseh pa so bile uprite v sliko sveličljeno med palmami.

Veliki duh Tavčarjev je bil nad nami.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDA. LIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.

Sreda, 21. marca: Sevilski brivec Red E
Cetret, 22. marca: Zaprt. Red D
Petek, 23. marca: Čarstrelec Red A
Sobota, 24. marca: Nižava Izv.
Nedelja, 25. marca: Čarstrelec Izv.
Ponedeljek, 26. marca: Zaprt. Izv.

DRAMA.

Sreda, 21. marca: Idiot Red D
Cetret, 22. marca: Othello Red B
Petek, 23. marca: Zaprt. Izv.
Sobota, 24. marca: Črešnjev vrt Izv.
Nedelja, 25. marca: Othello Izv.
Ponedeljek, 26. marca: Črešnjev vrt Izv.

• • •

Glasbeni vestnik

— Pevski zbor »Glasbene Matice«, danes, v sredo in jutri v četrtek pevska valja za ženski, v petek za moški zbor ob 6% uri zvečer. Studira se »Psalm« Ant. Lajovića, Odbor.

— Pevskoga društva »Slavce« redni občni zbor se vrši v torek dne 27. marca 1923. v društvenih prostorih, v Narodnem domu.

— Kdo je Selva Blanche? Največja pianistka v sodobni Franciji. Najboljša poznavateljica klavirskih mojstrov 18. stoletja. Njena stroka so klavecini 16. veka. Njeno veliko razodjetje in njena velika strast — Dédat de Séverac. Njen veliki uspeh se zove César Franck. Njena ljubezen moderni skladatelji Debussy, D'Indy, Fauré. Njeno delo: revolucion v pouku na klavir med Francozi, osnovanje neštevilnih godbenih šol po večjih mestih. Ne zamudite prilike v petek zvečer. Samo en dan vam je dan, da bo Selva Blanca tudi vaša znanka. Gledate vzdored glejte le-pake.

Sokolstvo.

— Jugoslovenski vsesokolski zlet. Še zlatega likvidacijskega odbora se vrši v četrtek dne 22. t. m. točno ob 6. zvečer v Saveznih prostorih.

— Sokolsko gledališče v Radovljici ponovi na splošno željo občinstva in nedeljo, dne 25. t. m. ob treh popoldne igro »V znamenju kriza.« Ker pri zadnjih dveh predstavah mnogo občinstva ni dovolio več vstopnic, vnovič priporočamo nakup istih v predprodaji.

— Sokol v Cerknici ima svoj izredni občni zbor v nedeljo dne 25. marca ob 13. uri v salonu brata Žumra.

Sodoma in Gomora od 22. do 28. marca.

Kino Tivoli, Neprekosljivo delo filmske umetnosti je film »Sodoma in Gomora«, katerega prvi del se predava v četrtek 22. tm. Ustvarjen je po romanu Ladislava Vajda in scenariju najrazkošnejšem pretni roki glasovitega režisera Mihaela Kertesa. V glavnih vlogah nastopajo svetovni filmski umetniki in filmske daje: Lucy Doraline, Erika Wagner, Georg Reimers, Michael Varkony, Fran Heterich, Pavel Askonas, Kurt Erlir, Walter Slezak. Vseblina filma nam predstavlja lov današnjega Slovščinstva za kapitalom. Ubojstvo, nenasiljiv pohlep, la-komnost sovraštvo, intrigantstvo, goljufija itd., vse to je v službi kapitala, ki prevlačuje današnji pregrešni svet. Ali kazen za zločine se bliža. Konec nam pokaže simbolično strašno vizio pokončanja Sodome in Gomora.

Dnevne vesti.

V Lubljani, dne 21. marca 1923.

Za osmutek naprednega bloka!

Pravkar končane volitve v narodno skupščino so pokazale, da je dosedaj vladajoča razcepjenost med slovenskimi naprednimi strankami eden izmed glavnih vzrokov, da je na vsi črti zmagala klerikalna stranka in si s tem pridobila nekak monotopol za vodstvo slovenske politike. Vse napredne stranke brez izjeme so si edine v tem, da je klerikalna politika za slovenski narod pogubna. Ako hočemo pogubni vpliv te klerikalne politike paralizirati, jim ne preostaja drugega, kakor da se strnejo po bridiči izkušnjah pravkar zavrenih volitev v narodno skupščino v mogočno falango ter osnujejo v svrhu uspešne obrame proti klerikalizmu — napreden blok. Položaj v parlamentu je namreč tak, da moramo že v doglednem času računati z novimi volitvami. Ali naj napredne življe te nove volitve presenetijo v istem razkroju in v isti razcepjenosti, kakor so jih zatekle volitve dne 18. marca? Vsakdo, ki ima oči, da vidi in ušesa, da sliši, je pač moral priti v spričo rezultatov, ki so jih podale zadnje volitve, do prepričanja, da politika, ki so jo doslej vodile napredne struge v Sloveniji, ne vodi do nobenega cilja, še manj pa do uspeha. Volilni red za parlament je prikoren tako, da naravnost izključuje eksistenco malih strank. Ako hočemo delati realno politiko, moramo s tem dejstvom računati. Odgovarati se torej moramo vsem ambicijam, ki bi dovedli v veljavno to ali ono napredno frakcijo, ker je to po obstoječem volilnem zakonu direktno onemogočeno. Ako hočemo napredne in svobodomiselle ideje vsaj kolikor toliko uveljaviti v javnosti, predvsem pa v parlamentu, se moramo enkrat za vselej odreči škodljivemu frakcijskemu duhu in malenkostnim osebnostim ter iskati zgolj dobrinj točk, ki lahko združijo vse napredne življe v zajedniško borbeno vrsto proti klerikalizmu. Nadejamo se, da je v naprednih vrstah še mnogo mož, ki pravilno presojo sedanj položaj in imajo tudi dovolj resne in krepske volje, da združijo vse napredne sloje v močno politično organizacijo, ki bo močna dovolj, da prevzame na svoje rame uspešno borbo proti klerikalizmu.

— Slovenska otvoritev ženske bolnice. V nekdani, od Kranjske hranilnice ustanovljeni in sedaj zahtevam moderne ginekologije primerne adaptirani hiračnici na Stari poti 3 tik za Leončičem je bila včeraj 20. t. m. ob 10. popoldne slovenska otvoritev nove ženske bolnice — porodnišnice. Ta humanitarni zavod je bila nujna potreba za Slovenijo, kajti prejšnji ginekološki oddelek v javni bolnici absolutno ni odgovarjal modernim tehnjam ginekologije. Zavod že posluje od 23. januarja dalje. Bolnica je tako urejena, da loči vse slučaje v dva oddelka. Prvi oddelk sprejema izključno le čiste (aseptične) in zdravne slučaje poroda, drugi le okužene (septične) slučaje. Oba oddelka sta strogo ločena. Bolnica ima moderne kopelje, lasten laboratorij in predavalnico. V novi bolnici je postavljenih 90 bolniških in 45 otroških postelj. Akcijo za ustanovitev porodnišnice je pokrenil dr. Žalokar, ki je obenem vodja zavoda. Slovenski otvoritev so prisotvovali pok. namestnik Ivan Hribar, načelnik v ministrstvu za narodno zdravje dr. Stampar, ki je kot zastopnik osrednje vlade otvoril bolnico, nagašujoč med drugim, da niso bankovci, marveč otroci pravi kapital države, da je načelnik zdravstvenega odseka za Slovenijo dr. Katičič, načelnik zdravstvenega odseka za Hrvatsko in Slavonijo dr. Ločer, načelnik oddelka za socijalno skrb dr. Goršč, mestni fizik dr. Rus, tajnik okrožnega urada za zavarovanje delavstva dr. Kuhelj, načelnica bakteriološke postaje dr. Šimencova ter začetnica Zenskega splošnega društva.

— Pokrajinški namestnik Ivan Hribar se je končno zahvalil dr. Stamparju za njegove zasluge in požrtvovano delo, da je Slovenija dobila tako moderen zavod.

— Manifestacija akademikov ob drugi občetni aneksiji Primorja. V spomin na žalostno obletnico aneksije Primorja, je priredila akademika omladina včeraj lepo, dogodku primerno manifestacijo. Ob pol 6. se je zbral pred univerzo nad tristo akademikov, nakar je tehnik Ljuba Jurkovič v imenu meddruštvenega odbora navzoč pozdravil. Povdarijoč uvodoma, da bodi sloga med zbranimi akademiki — upanje našega zasluženega naroda v Primorju na bolše dni. V vznešenih besedah je na to narisal fil. Franjo Reš pomen aneksije, omenjal frivolno zakulisno diplomatsko igro, ki jo Italija uganja z nami že od pariške do opatijske konference. Končal je svoj govor z vzklikom: da pride dan maščevanja za vse storjene krivice našemu narodu. Nato je neki primorski rojak pretresljivo orisal tripljenje in bedo našega naroda in krivice, ki se mu gode pod tujem jarmom. Zborovanje je zaključil akademik Levstik, omenjalč, da bo naš narod v Primorju vztrajal v svojem odporu, ker je, da stoji za ním vsa Jugoslavija.

Ogljeni (karbon) papir
naveden 1°
The Rex Ko., Ljubljana

— Klerikalna surovost. Z ozirom na včerajšnjo notico pod tem naslovom nam pišejo iz Dev M. v Polju, da dotična vest ni točna. Drevo ni bilo iz zlobnosti od Sokolskih nasprotnikov izruvanjo, marveč je bilo na ukaz Sok. društva odstranjeno, ker se je jelo sušiti. To ugotovito odpadejo tudi vsi drugi zaključki.

— Jugovina povečava možnost načlane in influence. Od tih bolesti štite ANACOT-PASTILLE.

— Želodene belčne, pomanjkanje teka, motenje prebave, kar izvira iz prepočasnega delovanja črevesa, hitro odstrani raba grenčice »Franz-Josef.«

— Čevle kupute od domačih tovaren tvrdke Peter Kozina & Ko. z znakom »Peter Kozina«, ker so isti priznani na boljši in načeni Ši. Glavna zaloga na debelo in droboj. Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta Št. 1.

Izpred sodišča.

— Razprava Ristić contra dr. Windischgrätz. Včeraj popoldne se je vrsila pred takojšnjim deželnim sodiščem razprava hibšega državnega upravitelja Windischgrätzovi posevov na Planini Anastazija Ristića proti dr. Hugonu Windischgrätzu. Obtoženca je zagovarjal dr. K. Triller, tožnika pa dr. Jelenc. Afera se je začela z odpolnico upravitelja Ristića, ki je smatral ta ukrep pristojne oblasti za posledico osebnega sovrstva in nesporazuma med njim in drž. Windischgrätzom ter je radi tega pričobil v ljubljanskih dnevnikih več »Poslanici«, v katerih je trdil, da je bil odpoklican brez zakonitega povoda. Na ta »Poslanec« je odgovoril v našem listu na prošnjo in po informaciji dr. Windischgrätzra dr. K. Triller, s posebnim »Poslanici«, v katerem se očita Ristiću izrabljanje službenega položaja in različna nezakonita dejanja, kakor devastiranje rodbinskega parka, nezadostno dajanje Windischgrätzovi rodbini natural in ogrožanje grajskih prebivalcev od strani njegovih uslužencev. Zagovornik obtoženca, dr. K. Triller je pred zaslišanjem prič pojasnil predzgodovino te afere. Rapalsska pogodba je razdelila Windischgrätzovo posestvo v dve neenaka dela. Večji del je prišel pod Italijo, manjši pa je ostal v Jugoslaviji. Da bi mogel ščititi svoje interese, je lastnik optiral za italijansko državljanstvo, na kar se je začela proti njemu znana gonjava. Nad posevom je bila kmalu proglašena državna uprava. Ne glede na to, da je odredbe spadajo v kompetenco ministrstva za agrarno reformo in poljedelskega ministra, na mesto nekvalificiranega Anastazija Ristića. Windischgrätz proti temu ukrepu ni ugovarjal, ker je smatral to za političen red. Windischgrätz je bil z upraviteljem Ristićem tako zadovoljen, da ga je hotel obdržati v službi tudi v slučaju, če bi bila ukinjena državna uprava. Prvi incident je nastal, ko je Ristić zahteval, da lastnik pospravi avtomobil in ga odda v njegovo uporabo. Ker Windischgrätz tež zahteval na hoteli ustrezči, je upravitelj reducirjal dajatve lastnikovi rodbini do količine, ki ni zadostovala dnevnim potrebnostim in je bila rodbina prisiljena kupovati hrano v okolici. Poleg tega je tudi zagrozil, da bo kupil na stroške lastnika nov avtomobil. Razmerje med lastnikom in upraviteljem je postajalo od dne do dne nezanesljive. Devastiranje parka je očitek, ki se ne da inkriminirati, kajti to je stvar okusa in če clovec nima smisla za naravno lepoto, mu ni mogoče zameriti. Več hrastov, ki so izpolnjevali lepoto grajske okolice, je dal Ristić posesteti, češ da škodujejo travnikom. Drugi očitek glede postopanja Ristićevih ljudi, ki so pogostog vijenji brez povoda streljali in ogrožali s tem grajske prebivalce, potrjuje tudi dejstvo, da se je opozarjano klicalo na pomoč tudi orožništvo iz Planine. Vmesvanje orožništva pa je povzročila preiskava na grad, pod pretezo, da lastnik skriva orožje. Windischgrätz je končno prosil po krajinskem namestniku Hribarju, naj pošlje v Planino svojega uradnika, ki naj vso stvar preišče in potem naj pokrajinski namestnik postopa s svojem predavkom. Pokrajinska vlada je bila vredna v tovrstnega sestanka. Dr. Vodovščica in na temelju njegove preiskave je bil Ristić končno odpoklican. Ne glede na to pa se že vedno ni hotel umakniti in je ostal v Planini tako dolgo, dokler ga ni odpoklicala s posebnim odlokom agrarna direkcija v Ljubljani. Lastnik pa se je radi tega afere preselil s svojo rodbino na Vrbsko jezero. Ko je bil naznaten na njevo mesto inženjer Kosmač in se je vršila predaja, je prišel Ristić s karabinom in je zagril Windischgrätz, češ da stoji za njim vsa narodna obrana, ki ga bo znala maščevati. V Ljubljani je Ristić nato prisoblj »Poslanec«, v katerem dolži Windischgrätz malodane veleizdaje. Zagovornik Ristića dr. Jelenc izpolnjuje posamezne trditve in povedi, da je včeraj v četrtek dne 21. marca, je pri državnem vesteh pri vabli na skupni shod koaliranih društev vpokojencev, pomotoma izstalo društvo vpokojenih orožnikov, kar se s tem izpopolnjuje. — Odbor koaliranih društev.

— Predavanje v društvu »Soča«. V soboto, dne 24. t. m. predava v saloni »pri Levu« gospod Dr. Ernest Dereani o nosu in vonju, na kar opozarjam člane, prijetje in drugo čenjeno občinstvo. — Začetek ob pol devetih. Vstop prost.

— Kolo jugoslov. sester. V četrtek 22. marca je ob 5. pop. odborova seja Kola jugoslovenskih sester.

— Tovariši Triglavani! V četrtek 22. marca 1923. se vrši na verandi »Pri Tisi« sestanek kulturno-znanstvene sekcije. Dnevní red: 1.) Program novega načelnika. 2.) Predavanje tov. fil. Fr. Baša: Reka na mrovni konferenci v Parizu in razvoj reškega vprašanja do Rapalla. 3.) Prosti razgovor. Začetek tričetrt na 20. Udeležba za aktivne Triglavane obvezna, gg. starejšine vladu in življenju.

— J. N. A. D. »Jadranci« imajo v četrtek 22. marca II. debatni večer. Tov. Milan Zadnik st. teh. bo nadaljeval svoje predavanje o temi »Svetovni nazor. Udeležba za člane obvezna. Nečlanji dobrodošli!«

— Shod koaliranih društev. V notici »Slovenskem Narodu« z dne 21. marca, je pri državnem vesteh pri vabli na skupni shod koaliranih društev vpokojencev, pomotoma izstalo društvo vpokojenih orožnikov, kar se s tem izpopolnjuje. — Odbor koaliranih društev.

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
cenje in trajnije so kakor usnene!
Najboljše varstvo proti vlagi in mrazu!

Pe nedoumnenem sklepu božjem je danes ob pol ene po-
oldne v 81 letu starosti nenašla zaspala naša nad vse ljubljens-
čata, ednosno babica, prababica, tašča in teta, gospa

Katarina Brilly

Zemeljski ostanki nepozabne ravnice se bodo v četrtek dne
22. t. m. ob 7. zjutraj prepejali iz hiše žalosti v Ljubljani na
Resljivi cesti št. 22 v Domžale, kjer bo ob 9. dopoldne pogreb
na sedanjo pokopališče.

V Ljubljani, dne 20. marca 1923.

Zalujoči ostali.

Petri neizmerne žalosti naznajamo vsem sosedskom, pri-
jateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni,
nepozabni soprog oziroma oče, brat, svak in sinč, gospod

Jakob Anzelc

mitniški nadpaznik

po polgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti
80 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 22. marca 1923 ob
pol 5. popoldne iz državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
Bodi mu blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 20. marca 1923.

Globoko žalujoči ostali.

Prijatelji naznajajo pretresujočo vest, da je
gospod

Tomo Šorli
metar v Podgradu v Istri, član jugoslovan-
skega odbera l. t. d.

dne 20. tega meseca nenašoma preminul.

Pogreb blagopokojnika bo v četrtek dne 22.
tega meseca ob 14. uri v Podgradu.

Nepozabnemu prijatelju, velezaslužnemu bo-
ritelju za naredbo svobode in ujedinjenje ohramimo
ni in jugoslovanski narod večen spomin.

V Ljubljani, dne 21. marca 1923.

Žalni sprevod po blagopokojnem gospodu

Mr. Ph. Gabrijelu Piccoli

lekarnarju

se vrši v četrtek dne 22. marca t. l. ob štirih po-
oldne iz hiše žalosti, Knafljeva ulica 16, na glavni
kolodvor.

Ljubljana, 21. marca 1923.

Zalujoči rodbini Piccoli in Ogarreutz.

Skoro novo moško kab
tipa »Kosmos-Steyr« SE PRODA.
Naslov pove uprava lista. 2893

Lepo opremljena soba
z električno razsvetljavo v sredi-
ni mesta SE TAKOJ ODDA. —
Naslov pove uprava lista. 2891

Klavir,
jako dober in močan v tonu, SE
PRODA za 48.000 kron. — Am-
brožev trg 3, pritličje, levo. 2884

Trgovski pomočnik
(ZELEZNINAR), prost vojašči-
ne, ISČE MESTA. — Naslov po-
ve uprava »Slov. Naroda«. 2889

VEČJO MNOŽINO
suhih bukovih drv se kupi
TAKOJ. — Ponudbe pod »Suhu
drvu/2891« na upravo lista.

Provizijski potnik,
dobro vpeljan po vsej Stajerski,
SE SPREJME. — Ponudbe pod
»Dobra provizija/2848« na upra-
vo »Slov. Naroda«.

Trije bolniški strežniki
SE SPREJMEJO v splošni bolni-
ci v Mariboru. Mesečna plača 940
kron; prosto stanovanje in hra-
na. 2849

Vodja žage,
spreten in zanesljiv, z mnogolet-
no prakso, izuren tudi v knjigov-
odstvu, ISČE SLUŽBO. — Vpra-
šanja pod »Vodja žage/2786« na
upravo »Slov. Naroda«.

Enodružinska hiša
z vrtom SE PRODA TAKOJ v Rožni
dolini št. 106 vpr. Marjakue za zni-
žano ceno. Stanovanje kupcu na raz-
polago. Ravnatom se prodaja parcele,
ležeče v Stožcah, po 15. — Din za
kvadratni meter. 2892

Lepo posestvo
na periferiji mesta Ljubljane SE
UGODNO PRODA. Obstoječi iz dveh
hiš s prostornim skladščem, velikim
klevom in nekaj vrtu. Proda se tudi
deljeno. — Naslov pove uprava »Slov.
Naroda«. 2581

Posodim proti vknjižbi
500.000 kron dotedčnemu, KI MI DA
TEKOM DVEH MESEČEV STA-
NOVANJE, obstoječe iz dveh sob in
kuhinja v Ljubljani ali okolicu v bli-
žini kake železniške postaje. — Po-
nudbe pod »Posodilo 500.000/2890« na
upravo »Slovenskega Naroda«.

Vrtnice,
svijalne, nisko in visoko cepljene,
nejboljših vrst in v najkrasnejših
barvah, malinjske letno dvakrat ro-
dotivne, ribek, kosulje, šparelne in
razno krasotično grmovje (visokode-
belno cepljene jablanice, dokler ima-
že v zalogi) NUDI
M. PODLOGAR, drevesničar in
vrtnar v Dobrni pri Celju. 2853

PIRHE
kakor tudi druge različne kandite,
bonbone, čokolado, kekse, dobi-
vate v veliki izbiri najcenejše pri
tvrdki. 2715

Josip Vitek
Ljubljana, Krekov trg 24. 8
(Zavet Mestnega doma)
Na debelo! —

Korenje, pesu,
grahora,
rafiljsko ličje, čebulček

in vsa druga semena najcenejše
in najbolje pri

Sever & Komp.,
Ljubljana, Wolfsova ulica 12.
2781

Ispitani strojar

traži se za veču tvornico pokutiva

u jednom provincialnem gradu. Reflektira

se samo na vašerednu spodbuu sila, koja

je brevar i tekar i koja može voditi tvo-
rniku bravariju. Neka se jave samo eni

natičatelji, koji poseduje veliko isku-
stvo v parnim pogonima, rilantima, stroj-
gradnji in popravcima, kotovima in sred-
njima za elektr. rasvjetu te koji refle-
ktiraju na trajno mesto, imadu mnogo-
godšnje svjedodobce i dobre reference.

Obiteljski stan in gorivo besplatno. Op-

arne ponude uz oznake plačevalnih za-

tehtova, referenca treba uz priklop slike

(koja se vrada) poslati pod šifrom »Stro-
jar II-60« na intereklam dd. Zagreb.

št. 21. — Natičatelji, koji se več ra-
diči u tvornici pokutiva, imadu pred-
nost. 2699

Lastnina in tisk

Narodne tiskarne.

Isčem v najem travnik.

Naslov pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 2886

„Redka prilika“
naznam, da je gostilna že od-
dana. I. K. 2888

Stavbišče za vilo
SE PRODA PO NIZKI CENI.
Ponudbe pod »Idil« na upravo
»Slovenskega Naroda«. 2493

Dobro ohranjen smoking
KUPIM. — Ponudbe pod »Smo-
king/2900« na upravo »Slovenske-
ga Naroda«. 2213

Prazno sobo isče za takoj
ZAKONSKI PAR brez otrok. —
Ponudbe pod »Dobra najemnina
2901« na upravo »Slov. Naroda«.

Isče se šofer
K TOVORNEMU AVTU. Biti mora
izuchen monter s prvoravnimi refe-
rencami. Nastop v takoj. — Ponudbe
pod »Ljubljana/2905« na upravo lista.

Kupim Browning
odroma STEYER-PISTOLO kal. 6.35
brezhibno delujajočo. — Ponudbe pod
»St. 1000«, počno ležeče Trebnje, Do-
lenjake. 2004

Modistka,
dobra moč, SE TAKOJ SPREJ-
ME proti dobrici. — Ponudbe pod
»Modistka/2896«.

Pekovski pomočnik
ISČE SLUŽBE v mestu ali ka-
kenem trgu; izdelovati zna vsa naj-
finješnje peciva. — Ponudbe pod
»Pomočnik/2885« na upravo lista.

Prazno sobo se isče
V PREDMESTJU. — Ponudbe
pod »Prazno 1923/2878« na upra-
vo »Slovenskega Naroda«.

Vsem ponudnikom na inserat

Proda se lep pes
dobermanske pasme, osem mese-
cev star, dober čuvaj in nekoliko
dresiran. Cena 300 Din. — Naslov
pove uprava »Slov. Nar.«. 2883

Mesto praktikantinie
v kakšni pisarni ISČE ABSOL-
VENTINJA TROVSKEGA TE-
ČAJA. — Ponudbe pod »Brez-
plačno/2882« na upravo lista.

Družabnika (-co)
SPREJME dobro vpeljano in zna-
no betonsko in zidarsko podjetje
s kapitalom najmanj 25.000 do
75.000 Din. — Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 2897

Maslinovo ulje prve vrsti,
novše bistro, veoma ukusno, bez mi-
šica in kantama ob 18 litar, po 20 di-
nari liter, pakovanje in poštarna na-
pose in novac barem določno una-
ved. SALJE
Samuel PEROJEVIC, Makarska.

Gostilničariji pozor!

Zaradi prečlitve SE PRODA leto-
nacek pokutiva SDAMNOKAPEL-
NI ORKESTRION, popolnoma do-
bre obvezanje, firmo Humpfeld, z dve-
ma valicama, kitaro vsak igra osem
komadev. Orkestrion igra klavir, man-
dolina, obo, kajlofar itd. ter ima
popolno bilo. — Vel: Noria BENKO,
gostilničar, Belovar, Hrvatska. 2672

Korenje, pesu,
grahora,
rafiljsko ličje, čebulček

in vsa druga semena najcenejše
in najbolje pri

Sever & Komp.,
Ljubljana, Wolfsova ulica 12.
2781

Ispitani strojar

traži se za veču tvornico pokutiva

u jednom provincialnem gradu. Reflektira

se samo na vašerednu spodbuu sila, koja

je brevar i tekar i koja može voditi tvo-
rniku bravariju. Neka se jave samo eni

natičatelji, koji poseduje veliko isku-
stvo v parnim pogonima, rilantima, stroj-
gradnji in popravcima, kotovima in sred-
njima za elektr. rasvjetu te koji refle-
ktiraju na trajno mesto, imadu mnogo-
godšnje svjedodobce i dobre reference.

Obiteljski stan in gorivo besplatno. Op-

arne ponude uz oznake plačevalnih za-

tehtova, referenca treba uz priklop slike

(koja se vrada) poslati pod šifrom »Stro-
jar II-60« na intereklam dd. Zagreb.

št. 21. — Natičatelji, koji se več ra-
diči u tvornici pokutiva, imadu pred-
nost. 2699

Lastnina in tisk

Narodne tiskarne.

Prodam parcele

NA PERIFERIJI MESTA. Cena 40
do 45 Din za m². — Pismena vpraša-
nja na upravo »Slovenskega Naroda«
pod »600-800/2513«.

Tapetniški vajenec
SE TAKOJ SPREJME pri
F. SAJOVIC, tapetnik
Poljanska cesta 19. 2876

Trboveljski premog
In drva

stalno v zalogi vsaka množina. Družba
Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. —
Tel. 220. 2213

Z „Oreal Hené“
barvam sive lase v vseh barvah
(tudi modnih). Izdelujem vsa
lasna dela.

M. PODKRAJSEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta. 2123

Semena
VRTNIC in SADNEGA DREV.
JA SE DOBE pri
»VRT« DZAMONJA i drugovi,
družba z o. z., Maribor, Čopova
ulica. — Zahtevajte cenik! 2129

Staro ljutomersko vino.

Letnik 1921, prvoravna kvalitetna.